

Barn, föräldrar och lärare i förtätad dokumentations- och bedömningspraktik – vad står på spel?

Studien syftar till att beskriva och analysera lärares arbete i relation till barn och föräldrar i förtätad bedömnings- och dokumentationspraktik i Sverige. Med "förtätad" avses en intensifierad dokumentation och bedömning i samverkande kommunikationsformer, genom såväl elektroniska som icke-elektroniska former. Dokumentations- och bedömningspraktiken kan å ena sidan bemyndiga och förstärka å andra sidan försvaga och begränsa barn, föräldrar och lärare. Frågan är vad som står på spel och vilka intressen och strömningar som spelar in. Vilka samstämmiga och motstridiga drag framträder i den förtätade dokumentations- och bedömningspraktiken? Studien kan bidra till att kvalificera samtalet och erbjuda alternativa tolkningar för vad som står på spel.

Forskningen baseras dels på tidigare studier och empiri rörande läroplansarbete, dokumentation och bedömning, dels på nuvarande fältarbete såväl offline, med intervjuer och dokumentstudier, som online, genom netnografi. Analys och ansats kan beskrivas i termer av textanalys i en utvidgad hermeneutisk ansats – en abduktiv analysprocess.

För att förstå vad som står på spel studeras den förtätade bedömnings- och dokumentationspraktiken som ett *flerdimensionellt gränsobjekt*. I studien prövas följande fyra dimensioner: Policybaserad dimension - en dimension med demokratiska anspråk som är statligt styrd; Marknadsstyrd dimension - en dimension orienterad åt marknadsmedia med ekonomiska och kommersiella intressen; Evidensrelaterad dimension - en dimension med kunskapsanspråk där vetenskapligt baserade dokumentations- och bedömningsmaterial är grundläggande; Civilt samhällsorienterad dimension - en dimension där ett intresse för och sökande efter erfarenhetsutbyte i nätverk kan utläsas. Civilsamhället kan definieras som den utanför statsapparaten förekommande sociala interaktion mellan medmänniskor. Här kan tvivel på experter/forskare och spår av motstånd och kritik mot styrsystem, dokumentation och bedömning uttryckas.

Dimensionerna kan tolkas vara såväl samstämmiga och sammanvävda som motstridiga. I praktiken utmanas lärare, föräldrar och barn av att det både kan finnas motstridiga och samstämmiga drag mellan dimensionerna. Exempel på motstridighet rör policybaserad dimension med å ena sidan förtydligat inflytande för föräldrar och barn genom reviderad läroplan för förskolan, å andra sidan omöjlighet att säga nej tack till systematisk dokumentation av barns utveckling och lärande samt evidensbaserad bedömning. Det kan röra sig om vetenskapligt grundade bedömningsinstrument som i praktiken inte följer vetenskapligt etiska grundprinciper (informerat samtycke till dokumentation). Ett annat exempel är statlig styrning genom mål att sträva mot för verksamheten kontra å ena sidan marknadsstyrd dimension med mål att uppnå, resultatstyrning, å andra sidan kategorisering av barns utveckling utifrån fasta normer för olika åldrar genom evidensbaserad bedömning. Ett genomgripande samstämmigt drag kan sammanfattas i begreppet *förtätad tillbakablick*.

Detta är ett pågående forskningsprojekt vid Centrum för professionsstudier (CPS), Malmö högskola. Presenteras i Workshop 28/10 kl 14.00 i sal D 222

Ann-Christine Vallberg Roth,
BUIF-konferens 28-29/10-2010,
Malmö högskola

